

Чумаченко Гавриил Алексеевич (1937 - 1938)

У 1937 році виникла справа про неправильну поведінку начальника інституту Н. М. Федіченка., тому 4 січня 1938 року, згідно з розпорядженням заступника наркома шляхів сполучення, Федіченка від обов'язків керівника ДІТу було відсторонено, а тимчасово виконуючим обов'язки начальника було призначено на Г. О. Чумаченка.

Гаврило Олексійович прийшов до ДІТу в липні 1934 року. Він - випускник аспірантури Московського інституту інженерів залізничного транспорту, пройшов визначений термін аспірантського навчання і отримав право на викладацьку



Г. О. Чумаченко

роботу у вищому навчальному закладі. Аспірантура початку 1930 років більше нагадувала сучасну підготовку магістрів. Завершальна аспірантська робота не була кандидатською дисертацією.

Педагогічний колектив ДІТу підтримав молодого викладача, який, незважаючи на молодість, мав спокійні манери поведінки, ніколи поспіхом не робив висновків, з повагою ставився до своїх колег. Основним завданням, яке стояло перед професорсько-викладацьким складом інституту в 1932-1938 роки, було створення матеріальної бази для навчального процесу, насамперед обладнання спеціалізованих кабінетів та лабораторій. Г. О. Чумаченко має великий запас творчої енергії. Він приймав участь в утворенні окремої кафедри «Залізниця», на якій основним навчальним курсом був «Загальний курс залізниць». Протягом 1935 року він налагодив зв'язки із багатьма підприємствами, ВНЗ отримав цінне обладнання для учбових лабораторій.

У наступному, 1937 році, Гаврило Олексійович призначається помічником декана будівельного факультету. Таким чином у 1937 році він обіймав три посади: асистент, завідувач кабінету, помічник декана. Маючи за плечима таку практику вузівської роботи, Г.О. Чумаченко стає необхідною для ДІТу людиною. Він обирається членом партійного комітету. Усе це разом і дало підставу призначити Г.О. Чумаченка виконуючим обов'язки начальника інституту

Саме на початку 1938 року ДІТ пройшов атестацію і Постановою Ради народних комісарів від 11 травня 1938 року ДІТ був віднесений до вищих навчальних закладів першої категорії, що дозволило підвищити платню професорам, викладачам, співробітникам інституту.

Невідомо, чому Наркомат шляхів сполучення СРСР вирішив призначити начальником інституту Івана Івановича Іванова, який очолював ДІТ з червня 1938 по квітень 1941 року. Г. О. Чумаченко, таким чином, склав свої тимчасові повноваження. Він став виконувати обов'язки керівника колійно-будівельного факультету., мав бажання продовжувати педагогічну справу. Також він був обран секретарем Компартії Жовтневого району. він був звільнений з посади декана факультету. Це не давало можливості завершити наукову розробку теми кандидатської дисертації..

1 вересня 1939 року почала свою криваву ходу друга світова війна. І хоча СРСР поки не вступив в цю війну, але військові керівники уважно вивчали хід воєнних подій. Були проаналізовані й результати радянсько-фінської війни. Стало зрозуміло, що нова світова війна в техніко-економічному відношенні буде війною моторів, техніки та резервів.

У цих умовах у лютому 1941 року вирішено конкретизувати партійне керівництво галузями промисловості й до державної дисципліни додати партійну. Було створено вісім відділів, які керували роботою підприємств різних галузей: металургійною, рудною, машинобудівною, енергетичною, будівельною, оборонною, місцевою промисловістю та залізничним транспортом. Керівниками відділів стали партійні працівники із великим стажем роботи на виробництві. Серед них був і Г. О. Чумаченко. А в Червні почалась війна.Через декілька годин в обкомі партії вже запрацював штаб з координації роботи транспорту у воєнних умовах

Начальник Сталінської залізниці М. Т. Закорко, завідувач транспортного відділу П. В. Усик разом із Г. О. Чумаченком накреслили план невідкладних заходів. Серед них прискорення вантажних робіт, позачерговий пропуск фронтних ешелонів, узяття під контроль усього рухомого складу магістрального та промислового залізничного транспорту. На випадок руйнування дніпропетровських мостів ворожою авіацією передбачалося створення спеціальних ремонтних поїздів, побудова двох додаткових понтонних мостів. До цієї роботи вирішили залучити науковців транспортного та інженерно-будівельного інститутів.

Особливу тривогу викликала проблема захисту залізничних мостів від бомбардування. Діітвці незабаром розробили методику найшвидшої ліквідації ушкоджень мостів. І тому, коли німецькі літаки 9 липня 1941 року влучили в залізничний міст, то ремонт було здійснено спеціальним ремонтним поїздом у найкоротший термін.Але зрозуміло, що Г. О. Чумаченко у той час не міг виконувати обов'язки завідувача кафедри.

Після евакуації ДІТу до Новосибірська перед В. А. Лазаряном виникла проблема: багато викладачів за різними обставинами не прибули до цього сибірського міста. Тому 01.10.1941 року вийшов наказ, за яким у зв'язку із відсутністю навчального навантаження були відраховані з інституту всі такі особи. Серед них згадувався і викладач кафедри «Залізниця» Г. О. Чумаченко.

Після повернення ДІТу до Дніпропетровська з 20 грудня 1943 року Г. О. Чумаченка знову було прийнято на роботу доцентом. Став студентом син Чумаченка Валерій. Але попрацював Гаврило Олексійович у ДІТі недовго: у квітні 1944 року його було звільнено у зв'язку із переїздом до Києва. Його запросили у Центральний комітет Компартії України на посаду заступника секретаря, одночасно він виконує обов'язки завідувача транспортного відділу.

Роботи з відновлення роботи залізничного транспорту було вдосталь. Усі залізничні мости зруйновані, станційне, енергетичне господарство знешкоджені. Інженерних кадрів не вистачає. Потрібна практична допомога науковців. І Гаврило Олексійович звертається по допомогу до рідного ДІТу.

У ДІТ від нього надходять телеграми такого змісту:

«Начальнику транспортного інституту Лазаряну. Надішліть двох науковців терміном 12 днів в транспортний відділ ЦК партії...»;

«...Потрібно діітвській бригаді науковців на ст. Ясинувата обстежити стан і дати рекомендації по залізничному ремонту паровозів...»;

«...Мостовипробувальній станції необхідно терміново обстежити залізничні мости Сталінської, Південної та інших залізниць...»;

«...Допоможіть депо станції Дніпропетровськ з налагодження процесу ремонту паровозів».

Саме за пропозицією та наполяганням Г. О. Чумаченко бригада вчених ДІТу, до складу якої входили фахівці різного напрямку, на чолі з доцентом М. А. Фрішманом обстежила технічний стан та надала цінну консультативну допомогу Південно-Західній залізниці, а потім і залізницям Білорусії.

На жаль, нам не відома подальша життєва доля Гаврила Олексійовича. Може, хтось відгукнеться на нашу публікацію і повідомить про подальший трудовий шлях колишнього тимчасового виконуючого обов'язки начальника ДІТу.

Телефон у кабінеті Г. О. Чумаченка з початку війни дзвонив і вдень і вночі. Гаврило Олексійович працював цілодобово, ночував у кабінеті. Прохали допомоги військові, директори заводів, комбінатів, керівники міст, районів. Телефонував начальник інституту професор В. А. Лазарян і розповідав про проблеми ДІТу, про те, що більшість студентів узяли в руки гвинтівки. У свою чергу Г. О. Чумаченко, дякуючи за роботу діітвців на станції Дніпропетровськ на чолі з деканом А. М. Дзюрою, просив посилити бригаду науковців кваліфікованими кадрами.

У ці тривожні дні начальник інституту приймає рішення про припинення відпусток. Тому Чумаченко, відправлений у відпустку за день до початку війни, повинен був з'явитися в інститут як завідувач кафедри. Тим більше, що в цих умовах новий навчальний рік було розпочато з 1 серпня

Чумаченко Гавриил Алексеевич



1903	родился
1970	умер
1928	член ВКП(б) кандидат технических наук доцент

Образование

1931	учёба на рабочем факультете Ленинградского института инженеров железнодорожного транспорта окончил Ленинградский институт инженеров железнодорожного транспорта
------	--

Послужной список

1931 - 1937	руководитель кафедры, заместитель директора Днепропетровского института инженеров железнодорожного транспорта
1937 - 1938	директор Днепропетровского института инженеров железнодорожного транспорта
1940 - - 1941	1-й секретарь районного комитета КП(б) Украины секретарь областного комитета КП(б) Украины по транспорту
1941 - - 1944	заведующий Отделом Свердловского областного комитета ВКП(б) заведующий Отделом Днепропетровского областного комитета КП(б) Украины
1944 - 1948	заведующий Транспортным отделом ЦК КП(б) Украины
10.7.1948 - 1951	заведующий Транспортным отделом ЦК ВКП(б)
1951 - 15.3.1953	начальник Политического управления Министерства путей сообщения СССР
1951 - 15.3.1953	заместитель министра путей сообщения СССР
14.10.1952 - 14.2.1956	кандидат в члены ЦК КПСС
1953 - 1958	директор Московского транспортно-экономического института
1958 - 1963	ректор Всесоюзного заочного института инженеров железнодорожного транспорта

Награды

орден Отечественной Войны I-й степени
орден Трудового Красного Знамени
орден «Знак Почёта»